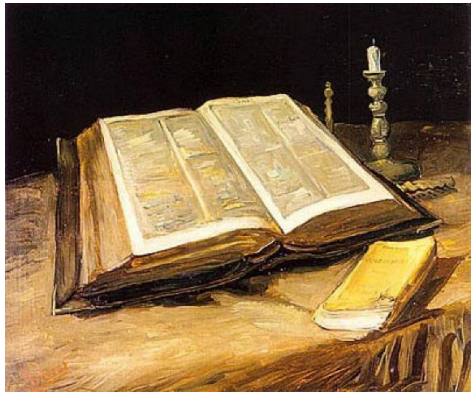
Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
amdg.eu → nastava → FTI

Zaručnica

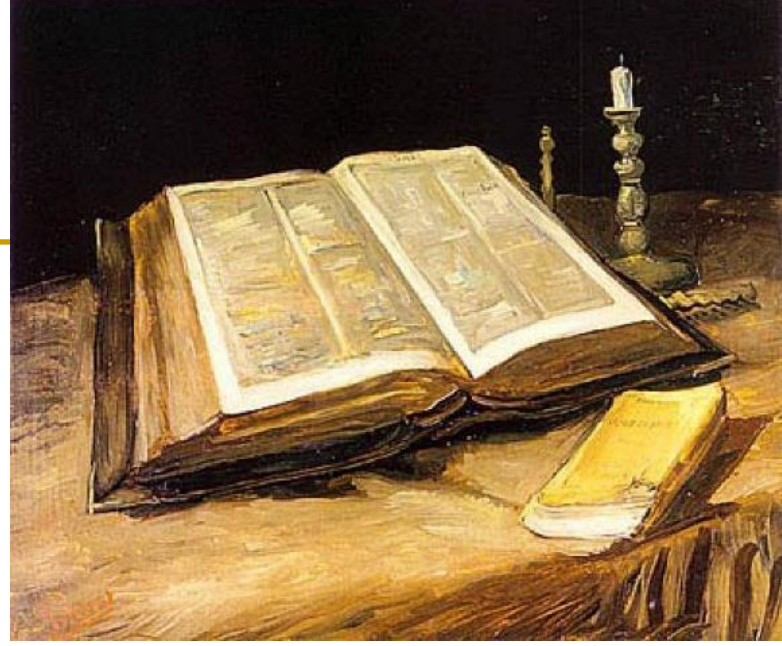

Dođite, poklonimo se (Ps 95)

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom od 8:15 i srijedom od 10:15,
Dvorana Kolvenbach (P14)

Biblijska egzegeza:

Poučne knjige Staroga zavjeta

Psalmi i Mudrosne knjige –

Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a

zimski semestar ak. g. 2026./27.

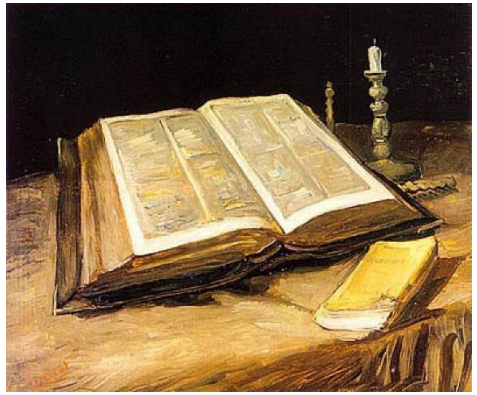
amdg.eu → nastava → FTI

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
amdg.eu → nastava → FTI

Zaručnica

Iskustvo zaručnice u *Pjesmi nad pjesmama*

Čežnja koji ispunja i aktivira

- *Kvaliteta ljubavi u Pj 1,2 i 4,10; 8,6?*
- **Bolja (KS: slađa) od vina (Pj 1,2; 4,2)**
- **Božji plamen (*Jah* 8,6)**
  - *Želi se povući (1,4):*
- **“povuci me, bježimo”**
  - **(Š. “nas”)**
  - **U kraljevskim odajama („kralj” 1,4.12; 3,9.11; 7,6)**

Komunikativna

- **Zaručnica komunicira:**
  - **Sa zaručnikom**
  - **S kćerima jeruzalemskim (1,5; 2,7; 3,5.10; 5,8.16; 8,4 = 7x), sionskim (3,11)**
  - **S čuvarima grada (3,3)**
  - **S braćom (8,8-11)**
  - ***Kakav dijalog u 1,9-17?***
- **Gle kako si lijepa (15) – lijep (16): međusobno divljenje**
  - **Biblijska "sidra" (3,7; 6,4):**
- **Izrael (3,7); Jeruzalem (6,4 usp. kćeri)**

Pažljiva

- Odakle **motivi** opisa (npr. 1,14s; 2,1s; 4,2)?
- Grozd u vinogradu, golubica; ljiljan; stado koza
- = iz prirode (usp. Post 1, Ps 104)
  - *Kakav stav u 2,7; 3,5?*
- "Ne budite ljubav *moju*!" (Š. ljubljenu, 2,7; 3,5; 8,4)
  - Osjećaj ili osoba
- "Ustani, dragano…!" (2,10) – *tko govori?*
- → Zaručnica – sluša i pamti

Bilje

- cedri, čempresi (1,17);
- ljiljan (2,1.2.16; 4,5; 5,13; 6,2.3; 7,3)
- jabuka (2,3.5; 7,9; 8,5)
- cvijeće (2,12; 5,13)
- smokva (2,13; 6,11; 7,9.13)
- nar (veliki, pitomi šipak; mogranj 4,3; 4,13; 6,7.11; 7,13; 8,2)
- nard, šafran, trska, cimet, tamjan aloj (4,14)

- smirna (4,14; 5,1.5.13);
- orah (6,11)
- pšenica (7,3)
- loza (7,13)
- mandragora (7,14 usp. Post 30,14-16)

Životinje

- stada (1,8; 4,1)
- kozlići (1,8)
- konji (1,9)
- golubica (1,15; 2,14; 4,1; 5,2.12; 6,9)
- srna (2,7.9.17; 3,5; 8,14)
- košuta (2,7; 3,5; 4,5; 7,4)
- jelenče (2,9; 8,14)
- grlica (2,12)
- lisice (2,15)
- koze (4,1)
- ovce (4,2)
- lane (4,5; 7,4)
- lav, leopard (4,8)

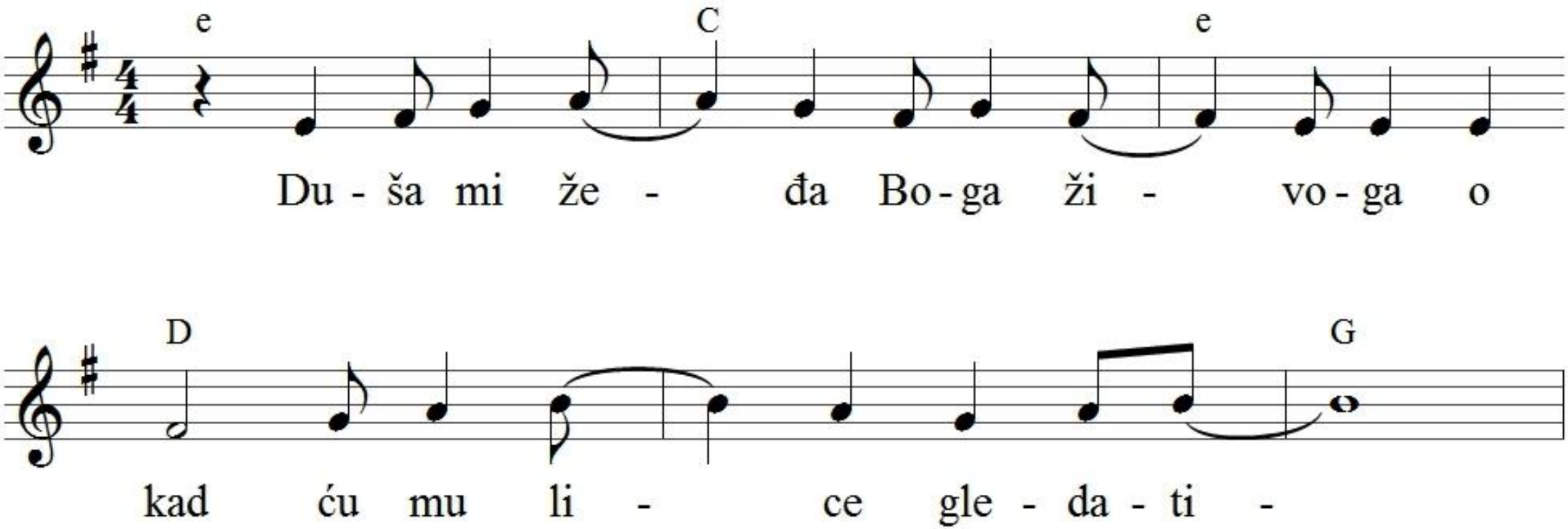
Usporedbe

- Usporedio bih te s konjima (1,9)
- Oči kao golubica (1,13; 4,1)
- Kosa kao stado koza (4,1; 6,5)
- Zubi kao stado ovaca (4,2; 6,5)
- Trbuh kao stog pšenice (7,3)
- Nos kao kula libanska (7,5)

Duša mi žeđa (Ps 42/43)

Pogled pun ljubavi

- Osjećaj u Pj 2,16a; 6,3a?
- **“Dragi moj pripada meni, a ja njemu” (2,16; 6,3)**
  - **+ pripadam njemu (7,11)**
  - **Blizina i nježnost u 2,6; 8,3?**
- **“Njegova mi je lijeva ruka pod glavom, a desnom me grli” (2,6; 8,3)**

Pjesma utjelovljenja

- usta (1,2; KS 7,10); usne (2,3; 4,11; 5,13; 7,10); grlo (2,3)
- obrazi (1,10; 2,3; 5,13); lice (2,14 2x)
- vrat (1,10; 2,4; 7,4);
- grudi (1,13; 4,5; 7,4.8.9; 8,1.8.10)
- oči (1,15; 4,1; 5,12; 6,5; 7,5)
- kosa (4,1; 5,2; 6,5; 7,6)
- zubi (4,2; 5,12)
- jezik (4,11)
- glava (5,2.11; 7,6)
- noge (5,3; 5,15)
- ruka (5,4.5.14)
- utroba, trbuh (5,4)
- prsti (5,5)
- prsa (KS 5,14) = utroba (5,4)
- stas (izgled 5,15; visina 7,8)
- bok (7,2)
- pupak (7,3)
- nos (7,5)

Višestruko trpljenje

- *Kakva su braća prema njoj u 1,6?*

- **od braće: iskorištavana kao radnica (1,6)**
  - *Što čine čuvari grada u 5,7?*
- **napadnuta, razodjevena (5,7 ⇔ 3,3)**
  - **u prvom susretu u miru (3,3)**
  - *Savjetnice i prijateljice, a u 5,9?*
- **“Bolji od drugih?” (5,9)**

The Beloved ('The Bride')', Dante Gabriel Rossetti, 1865-6

Duševna patnja

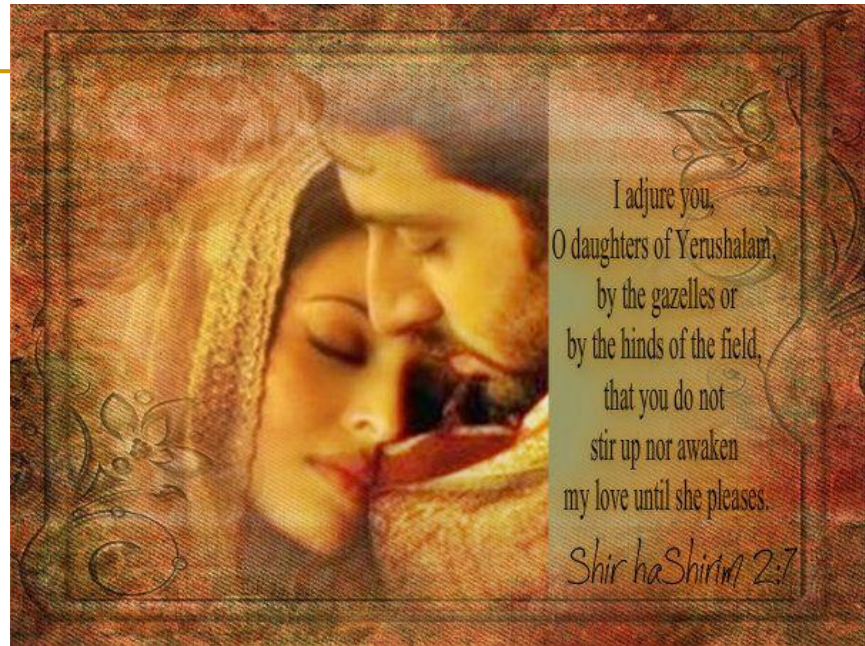
- Bol zbog čežnje u 5,2.6.8:
- srce bdije (5,2)
- nema ga pred vratima (5,6)
  - svisnula („duša otišla”)
  - Dvostruka jadikovka (2,5; 5,8)
- “Bolesna od ljubavi” (2,5; 5,8)
  - Ponovljeno razočaranje u 3,1b; 5,6b:
- “Tražila, nisam našla” (3,1; 5,6)

J. Tissot, “Zaviruje kroz rešetku” Pj 2,9b Usp. 5,2b

Preokret u Pjesmi nad pjesmama

(Pj 4,8-10)

Preokret u Pjesmi (Pj 4,8-10)

- Što kaže zaručnik o svom srcu u 4,9?

- "*srce si mi ranila*" (2x v9) – glagol od לב "srce"
  - Govori o svojoj čežnji i teškoći, još u 6,4.5:
  - Strašna si kao vojska pod zastavama.
  - Tvoje me oči zbunjuju (6,5)
  - Čija ljubav istaknuta u 4,10?
- Pohvala *njezine* ljubavi (v10)
  - slađa od vina ⇔ 1,2; 4,2

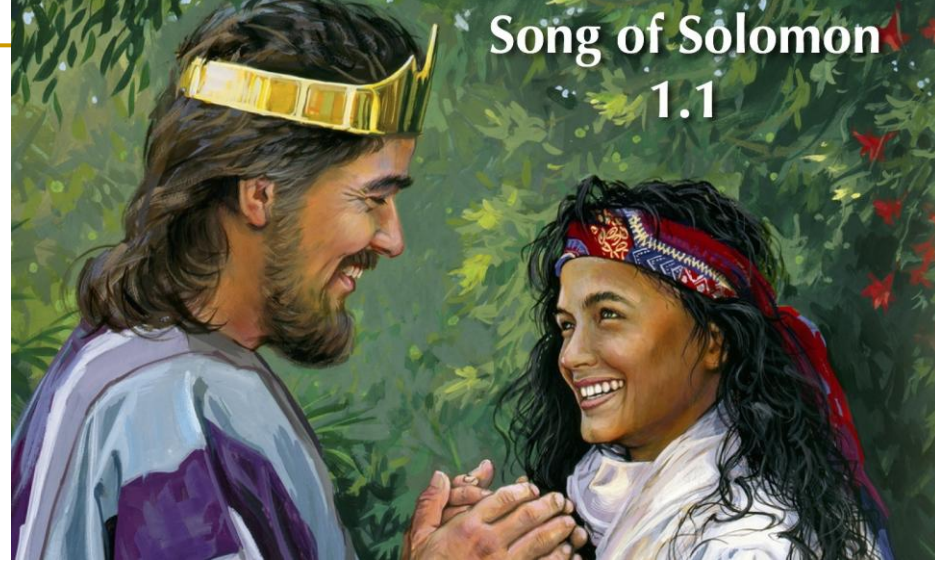

Zaruke

- Kako je zaručnik naziva u 8-12?
- “nevjesto!”
- – *zaručnica* (v8-12)
  - Prvi put, 5x
  - Prvi put u v9.10.12:
- “sestro” (4,9.10.12)
  - ~ “da si mi brat” (8,1)

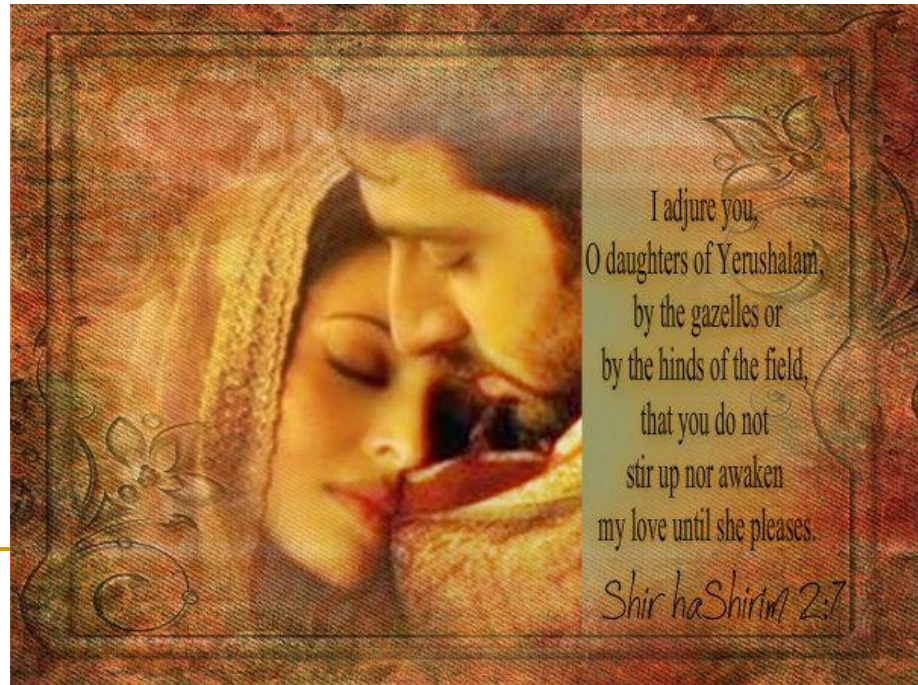
Zaručnik (3,9)?

- *Kralj* Salomon (3,9; 1,1.5; 3,7.11; 8,11s)
- Salomonova pjesma (1,1)
- šatorske zavjese (Š. 1,5 – usp. 2 Sam 7,2; 1 Ljet 17,1) – zaručnica o svojoj ljepoti
- nosiljka (3,7) – iz pustinje (6), s tjelohraniteljima
- prijestolje (na nosiljci 3,9) – od cedrovine
- Zaručnica: "Kćeri sionske, vidite *kralja*" (3,11)
- Ima plodan vinograd (8,11)
- "Tebi, Salomone, tisuća" (8,12) – srebrnjaka (11)

Pjesma o *prijateljici*?

- **Prijateljica: רַעְיָה *ra'jâ* 1,9.15; 2,2.10.13; 4,1.7; 5,2; 6,3)**
- **Ženski rod od רע *réa* (bližnji) – samo tu u HB, 9x „vokativ“, s nastavkom za 1. l.**
- **Gle, kako si lijepa, prijateljice moja (1,5: 4,1.7; 6,4)**
- **Ustani, dragano moja! (2,1.13)**
- **Otvori mi, prijateljice moja (5,2)**
- **Svadba 3,11 חֲתֻנָּה *hatunnâ***
  - **samo tu u HB**

Ljubav ili dragost

- אהבה *'ahabâ* 11x
  - 2,4 pokrio me zastavom ljubavi
  - 8,7 mnoge vode ne mogu ugasiti ljubav
- דוד *dôd* 40x dragost, milina
  - 1,2 bolja od vina
  - 1,4 slavit ćemo je više nego vino
  - 8,5 naslonjena na svoga *dragoga*
  - 8,14 pohitaj, *mili* moj

Pjesma ili pjesme

- **ljubav je tvoja slađa od *vina* (1,2 = 4,10);**
- **slavit ćemo ljubav tvoju više nego *vino* (1,4)**
- **uveo me u odaje *vina* (2,4)**
- **pijem *vino* svoje (5,1)**
- **usta su tvoja kao najbolje *vino* (7,10)**
- **pojila bih te najboljim *vinom* (8,2)**
- **= 7x vino usp. Salomon; *Pjesma***

Ponavljanja

- **Zato te ljube (1,3) –**
  pravo je da te ljube (1,4)
- **Ljevica pod glavom,**
  a desnom me grli (2,6; 8,3)
- **Ne budite ljubav moju (2,7; 3,5; 8,4)**
- **Prije nego dan izdahne (2,17; 4,6)**
- **Tko je ta što uzlazi iz pustinje (3,6; 8,5)**
- **Kosa, zubi, obrazi (4,1-3; 6,5-7)**
- **Tvoje grudi kao dva laneta (4,5; 7,4)**
- **Strašna kao vojska pod zastavama (6,4.10)**

Cilj procesa

- “iz pustinje” (3,6; 8,5) – *tko dolazi u 3,9; 8,5?*
- **Kralj, s pratnjom (3,9)**
- **Ona naslonjena na svoga dragoga (8,5)**
  - **Govori li kralj u 8,4 (usp. 2,7; 3,5)?**
- **“Ne budite ljubav moju!” (8,4)**
  - **Tko je zaručnica (7,1ab)?**
- ***Sulamka*** **(2x** שולמית ***Šulamit*** **7,1) – usp. 8,10:**
  - **U očima njegovim kao ona koja je našla “šalom”**
- שלום ***šālôm*** **– Miro (Vg. Pacificus) i *Mira***

Bog mi je štit (Ps 31)

